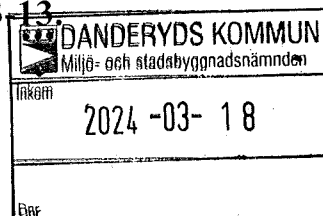


Ärende: Detaljplan för Svärdet 14, 15 och 20, Tillstyrkan av Start-PM.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens sammanträde 2024-03-13

Reservation.



Fastigheterna Svärdet 14, 15 och 20 utgörs idag och sedan 60-talet av villabebyggelse, med gröna trädgårdar och uppvuxna träd. Husen är klassade som särskilt värdefulla i Danderyds helt nya kulturmiljöprogram. Syftet med att arbeta fram och bekosta ett nytt kulturmiljöprogram var redan från början att hitta och säkerställa de bebyggelsemiljöer som hade förbisetts i tidigare Kulturmiljöhandboken, vilken antogs av Kommunfullmäktige 1991 och reviderades 2004.

Att hitta, värdera och klassificera värdefulla byggnader och miljöer i en samlad dokumentation är en av vår nämnds viktigaste uppgifter, eftersom det enligt lag är kommunens ansvar att se till att dess kulturmiljöer inte förvanskas eller försvinner. Kommunen måste därför ha ett gediget dokument som utgör underlag till fastighetsägare, medborgare, tjänstemän och politiker, så att personliga åsikter inte leder till godtycklighet och därmed rättsosäkra och dåliga beslut i frågor som rör detaljplanering och bygglov i de värdefulla miljöerna.

Även resten av kvarteret Svärdet, samt området norr och väster om de tre aktuella fastigheterna, består av låg villabebyggelse, med uppvuxna trädgårdar och smala vägar. Småskaligheten är karaktäristisk och villamiljön väl bevarad i denna centrala del av Danderyd.

Att i Start-PM då påstå att "hänsyn till övrig intilliggande bebyggelse" ska gälla i utvecklingen av kv Svärdet, samtidigt som man presenterar exploitörens förslag med höghus inrymmande ca 150 lägenheter på 5.500 kvm tomtyta, samt kontor och andra verksamheter motsvarande ytterligare 2.100 kvm, är givetvis en osanning. Det enda som gäller i detta förslag är att exploitören ska ges mesta möjliga vinst på sina fastighetsaffärer- på bekostnad av de närboendes välmående och

fastighetsvärden. Och på bekostnad av en konstaterat värdefull kulturmiljö, som för alltid går förlorad.

På sid 22 i Start-PM står:

"Det geografiska läget i mellanrummet av villastaden och den storskaliga bebyggelsen kring Mörby Centrum lämpar sig för bebyggelse med stadsmässig karaktär som **tar hänsyn till kulturmiljön, trots att det innebär en rivning av befintliga villor som är utpekade som särskilt värdefulla i kommunens kulturmiljöprogram.** I kommande planprocess behöver en inledande **kulturmiljöutredning göras med fördjupad analys av eventuella kulturmiljövärden samt konsekvenser av rivning och nybyggnation**".

Detta är bland det mest häpnadsväckande vi har läst. Man skriver att **hänsyn ska tas till kulturmiljön när man river den!** Sedan skriver man att en fördjupad analys ska göras av **eventuella kulturmiljövärden**, när dessa redan är konstaterade och presenterade i vårt helt nya Kulturmiljöprogram, som har tagit 3 år och mycket skattepengar att ta fram!

Detta Start-PM är uppenbart skrivet för att gynna en utsedd exploatör, informera om dennes planer (på stora fastighetsvinster), och utplåna en del av en kulturmiljö i Danderyd. Det är ett sätt att förbereda de närboende på höghus invid trädgårdarnas äppelträd och uteplatser, utan att över huvud taget låtsas om att stora fastighetsvärden därmed flyttas från dessa privatpersoners villafastigheter, till ett byggbolag. Den vinst som byggbolaget gör, tas till stor del från de närliggande villafastigheternas värden. Det är en reell värdoflyttning, där våra medborgare förlorar både boendekvalitet och pengar. Det är inte att ta hänsyn över huvud taget, det är hänsynslöst i ordets rätta bemärkelse.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret ska inte godkänna ett Start-PM med en så undermålig kvalitet, där exploatörens önskemål, baserade på stora ekonomiska vinster, utgör grunden för dokumentet. Att skriva att det krävs mer utredningar- som dessutom till stor del tas fram och bekostas av exploatören- ser vi som ett försök att lugna grannar och kritiker, och blir därmed oärligt. Att en exploatör får uttrycka sina önskemål är en sak. Men att dessa ligger till grund för, och sätter skalan redan från början i

detta Start-PM, är helt oacceptabelt, och vi tror oss veta att de 150 lägenheterna inte kommer att minskas i nämnvärd utsträckning under arbetets gång. Skalan är satt, och diskussionerna är redan långt gångna, det märks tydligt. Det är riktigt illa skött, det har redan släppts för långt, och vi tar kraftigt avstånd från hela denna process.

Hittills i processen har heller inget nämnts om det faktum att exploateringsnivån är helt olämplig även utifrån klimatperspektivet. Det är konstaterat att vi kan vänta oss värre värmeböljor, och dessutom oftare, framöver. I ett hårdexploaterat område, som Mörby centrumområdet är redan **innan** denna exploatering, kan medeltemperaturen under varma sommardagar vara upp till 1-2 grader högre än i områden med grönytor och träd. Fenomenet "värmeöar" utgör därmed en risk, och vårt ansvar när det gäller stadsbyggnad ska ha detta som ledstjärna- människors hälsa måste sättas i främsta rummet. Särskilt är äldre personer utsatta, och detta har man helt ignorerat när man släpper fram ett underlag för detaljplan som detta.

Vi tar kraftigt avstånd från detta Start-PM, och anser att det i sin helhet ska avslås, samt att kvarteret Svärdet ska bevaras och planläggas med hänvisning till de bevarandeskäl som föreligger. Miljö- och stadsbyggnadskontoret bör i stället starta en process där de tre fastigheterna skyddas, och lösningar för trafik- i den mån det behövs- tas fram.

Vi fick inte igenom vårt yrkande, och reserverar oss därför med eftertryck mot beslutet.



Kristin Eriksson (C)

Andra vice ordförande